

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

webedition

με την ευθύνη του Γραφείου

Η μελέτη της ΠΑΣΕΓΕΣ και το μοντέλο διαχείρισης των υδάτινων πόρων
16 Ιουλ 2008 2:54:36

Με αφορμή το δημοσίευμα της 8/7/08 σχετικά με την...πρόθεση της ΠΑΣΕΓΕΣ να προτείνει ένα νέο τρόπο διαχείρισης των υδάτινων πόρων, παρακαλώ να επιτρέψετε την έκφραση μερικών απόψεων πάνω σε όσα περιληπτικά αναφέρονται ως «ενεργούμενα» στη προς σύνταξη μελέτη.

Αρχικά πρέπει να επισημάνω πως μάλλον ανοιχτές θύρες «παραβιάζει» η ΠΑΣΕΓΕΣ με την δημοσιοποιούμενη εντόνως «πρωτοβουλία» της να παρέμβει στο υδατικό πρόβλημα της χώρας (και δη... πιλοτικώς στη Θεσσαλία), αλλά και οψίμως ενδιαφερόμενη. Ήδη έχουν προηγηθεί παρεμβάσεις άλλων φορέων, ακόμη και σχετική νομοθεσία, όπου μάλιστα την τοποθετούν ως μέλος του, προτεινόμενου και από αυτήν, Φορέα Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων (να υποθέσω πως το ...αγνοεί:). Εκτός δε από τους Κρατικούς και Πανεπιστημιακούς φορείς (πολλαπλώς και ποικιλοτρόπως ενδιαφερομένους), επανειλημμένα ο Πανελλήνιος συνδικαλιστικός φορέας των υπαλλήλων των Οργανισμών Έγγειων Βελτιώσεων (Ομοσπονδία) έχει καταθέσει προτάσεις στο αρμόδιο Υπουργείο (Γεωργίας - Αγροτικής Ανάπτυξης). Τι αναφέρεται σε αυτές τις προτάσεις;

Στα βασικά τους σημεία δεν απέχουν από όσα προτίθεται να συμπεριλάβει στη «μελέτη» της η ΠΑΣΕΓΕΣ, με μερικές όμως κρίσιμες διαφοροποιήσεις. Και δεν αναφέρομαι βέβαια στην πρότασή της για κατάργηση των Ο.Ε.Β. με την οποία, όσο κι αν σας φαίνεται περίεργο, δεν διαφωνούμε -τουλάχιστον ως προς τη μέχρι σήμερα λειτουργούσα μορφή τους. Αντίθετα προτείνουμε νέους τρόπους διαχείρισης του γεωργικού, αρδευτικού νερού και πολύ πιο εφαρμόσιμους από τους προς «μελέτη». Οι προτάσεις μας είναι κατατεθειμένες αλλά αγνοείται η τύχη τους - πιθανόν γιατί δεν ονομάζονται «δράσεις»!

Ας δούμε (και κρίνουμε) μερικές από τις προτεινόμενες «δράσεις» που θα περιληφθούν στην προς σύνταξη μελέτη:

Αρχικά, μετά την κατάργηση των Ο.Ε.Β., λέει, θα συσταθεί ενιαίο μοντέλο διαχείρισης και θα συντονισθούν και αναληφθούν συμπληρωματικές δράσεις κ.λπ. Δηλαδή τι και πώς; Καταρχήν καλά θα κάνουν οι συντάκτες του δελτίου Τύπου (αλλά και οι μελλοντικοί μελετητές) να μάθουν και να κατανοήσουν πως στη χώρα μας δεν είναι δυνατό να υπάρξει «ενιαίο μοντέλο» στη διαχείριση του νερού. Άλλο μοντέλο στην (υδροβόρα όντως) περιοχή μας, άλλο στην Κρήτη (των θερμοκηπίων), άλλο στην Κεντρική Μακεδονία (με τα ρύζια) κι άλλα στον

Έβρο ή στην Ηλεία. Είναι τόσες οι διαφοροποιούμενες καλλιέργειες που απαιτείται ανάπτυξη και εφαρμογή διαφορετικού «μοντέλου» σε κάθε περιοχή. Φυσικά θα υπάρχουν οι βασικές αρχές πάνω στις οποίες θα στηριχθεί η κεντρική ιδέα της διαχείρισης, αλλά, ας πούμε, δεν μπορεί να είναι ίδια η χρέωση νερού των βαμβακιών της Θεσσαλίας με τα θερμοκήπια της Κρήτης. Θέλει σοβαρή μελέτη και εκμετάλλευση των μέχρι σήμερα εμπειριών, τις οποίες βέβαια κατέχουν οι προς κατάργηση Ο.Ε.Β. και θα πρέπει να μιλάμε όχι για κατάργηση αλλά για εξέλιξη αυτής της μορφής της διαχείρισης νερού, που σήμερα γίνεται από τους (πολύπαθους) κοινωφελείς Οργανισμούς. Άλλωστε 50 χρόνια συμπληρώνονται από τη θεσμοθέτηση των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, που ιδρύθηκαν βάσει ενός Νόμου (3881/58) που, με μικρές επουσιώδεις αλλαγές, άντεξε και δούλεψε καλά. Ήρθε πλέον η ώρα να επικαιροποιηθεί - ελπίζουμε μόνο να μην επιχειρηθεί και η «επανίδρυση» των Ο.Ε.Β. σύμφωνα με την τρέχουσα έννοια!

Και ασφαλώς, ας λάβουν υπόψη τους πως είναι αδύνατο να αποκόψεις τον αγρότη από τη διαχείριση του νερού και να τον μετατρέψεις σε καταναλωτή τύπου Δ.Ε.Υ.Α.Λ.! Χωρίς την επί τόπου παρουσία του και τις άμεσες ενέργειες που καθημερινά απαιτούνται, είναι αδύνατο να δουλέψει το σύστημα. Βεβαίως και είναι αναγκαίες παρεμβάσεις και νεοτερισμοί στη λειτουργία των Οργανισμών, κι όσο για το ποιες είναι αυτές ας διαβάσουν τις προτάσεις μας - αυτοί τουλάχιστον, γιατί οι του Υπουργείου ούτε που ξέρουν πού τις καταχώνιασαν λόγω μεγάλου «ενδιαφέροντος»! Οι αποφάσεις σε οβάλ γραφεία και με on line συνδέσεις μακριά από την ύπαιθρο και τα προβλήματά της, όχι μόνο δεν θα γίνονται σεβαστές και εφαρμόσιμες, αλλά μάλλον θα οδηγούν σε αντίθετα αποτελέσματα, μακριά από τα επιδιωκόμενα. Συνεπώς σύνεση και μέτρο!

Τι σημαίνει αυτοχρηματοδότηση των απαιτούμενων έργων μέσω δανεισμού; Θα προτείνεται η (κατα)χρέωση των αγροτών-αρδευτών με δάνειο που θα συνάψει γι' αυτούς (χωρίς αυτούς) ο ... ΦοΔΝΕ; Πάλι σε «δάνεια της Αγγλίας» θα σύρουμε τους εναπομείναντες αγρότες; Δεν έχουμε βέβαια αντίρρηση σε κατασκευή νέων και ανακατασκευή/συντήρηση των υπάρχοντων έργων. Αλίμονο- διαφωνούμε όμως με τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Όχι άλλα οικονομικά βάρη στους ήδη εξασθενημένους αγρότες. Μα, θα αναρωτηθείτε, πώς θα γίνουν όλα αυτά τα έργα που απαιτούνται, ποιος θα τα πληρώσει; Η απάντηση είναι απλή: από τη στιγμή που παραδεχόμαστε πως αυτά τα έργα δεν αφορούν αποκλειστικά σε έναν στενό επαγγελματικό «κύκλο», δηλαδή τους αγρότες, αλλά το σύνολο των κατοίκων αυτής της χώρας (δεδομένου ότι πρόκειται για το μελλοντικό μήλον της έριδος, το νερό), τότε η εξεύρεση των χρημάτων θα γίνει από εκεί που βρέθηκαν προκειμένου να γίνει η Αττική οδός, ο κόμβος Κατεχάκη, οι αναπλάσεις των...πεζοδρομίων, και τόσων άλλων έργων

που ωφελούν και εξυπηρετούν . Τώρα αν προτείνω και μια μικρή οικονομία σε αχρείαστες «μελέτες δράσεων», ίσως φανώ «πικρόχολος και μικροπρεπής»! Αναφέρει αρκετά ακόμη η ανακοίνωση της ΠΑΣΕΓΕΣ, μάλλον κοινότοπα και χιλιοακουσμένα από όσους ασχολούνται με το θέμα των υδάτινων πόρων στη χώρα μας, και δεν νομίζω πως χρειάζεται περαιτέρω σχολιασμός. Εκείνο που λείπει δεν είναι η πρόθεση σύνταξης μελετών δράσεων, αλλά η πρόθεση και βούληση της χώρας να προχωρήσει επιτέλους σ' αυτό που, έστω και με τον φόβο της Ε.Ε. (για επιβολή προστίμων), νομοθέτησε: την ίδρυση του Ενιαίου Φορέα Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων. Κάτι που μέχρι σήμερα όλως περιέργως αποφεύγει, παρόλο που σε λίγους μήνες θα απολογηθούμε για το μέχρι σήμερα «έργο» που θα έπρεπε να κάνει. Αλλά όλο και κάποιο νόμο θα βγάλουμε και θα τρέχουμε και δεν θα φθάνουμε τελευταία στιγμή - ως συνήθως!

Τελειώνοντας θέλω να συστήσω στο ΙΝΑΣΟ (που ανέλαβε τη σύνταξη της μελέτης) όχι μόνο να έρθει σε επαφή με τους γνωρίζοντες το θέμα (Ο.Ε.Β.) ώστε να εκμεταλλευθεί την εμπειρία τους -κάτι το οποίο πιστεύω πως θα το κάνει και χωρίς την προτροπή μου, συμφέρον έχει άλλωστε- αλλά και με το Πανεπιστήμιο Αθηνών (Γεωπονικό) στο οποίο ο κ. Υπουργός θα αναθέσει τη σύνταξη παρόμοιας μελέτης, σύμφωνα με υπόσχεση που μας έδωσε πρόσφατα σε συνάντησή μας - εκτός κι αν πέσει στο κενό κι αυτή σαν άλλες προηγούμενες, ευελπιστούμε πως όχι...Για να καταλήξουν σε κάποια, αν όχι κοινά, τουλάχιστον παρόμοια συμπεράσματα και, κυρίως, εφαρμόσιμα άμεσα. Γιατί από επιδοτούμενες «μελέτες δράσεων» έχουμε χορτάσει. Μας λείπει όμως η ενέργεια και η δράση !

* Ο **Ευάγγελος Μπουρλής** είναι υπάλληλος του Γ.Ο.Ε.Β. Θεσσαλίας, πρόεδρος του Συλλόγου Υπαλλήλων Ο.Ε.Β. Κεντρ. Ελλάδος και μέλος του Δ.Σ. της Πανελληνίας Ομοσπονδίας